

KHN.0042 Jld 2
17 Februari 2021

YA Hakim-Hakim
Mahkamah Persekutuan

YA Hakim-Hakim
Mahkamah Rayuan

YA Hakim-Hakim/Pesuruhjaya Kehakiman
Mahkamah Tinggi
Seluruh Malaysia

Hakim Mahkamah Sesyen
Mahkamah Sesyen
Seluruh Malaysia

Majistret
Mahkamah Majistret
Seluruh Malaysia

Pegawai Penyelidik/ Timbalan Pendaftar
Penolong Kanan Pendaftar
Mahkamah Persekutuan/Mahkamah Rayuan/
Mahkamah Tinggi/Mahkamah Rendah Seluruh Malaysia

**ARAHAN KETUA HAKIM NEGARA
BILANGAN 5 TAHUN 2021
MENGENAI PENGENDALIAN PROSIDING KES SIVIL DI MAHKAMAH
SEMASA TEMPOH PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN (PKP)**

PADA menjalankan kuasa yang diberikan oleh seksyen 16A Akta Mahkamah Kehakiman 1964 [Akta 91] dan seksyen 3A Akta Mahkamah Rendah 1948 [Akta 92] yang diubah suai melalui Akta Langkah-Langkah

Sementara bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 [Akta 829], saya mengeluarkan Arahan ini bagi memperuntukkan perkara berhubung dengan pengendalian prosiding kes sivil di Mahkamah-Mahkamah di seluruh Malaysia sepanjang tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) seperti yang berikut:

PEMAKAIAN

2. Arahan ini terpakai bagi pengendalian kes sivil secara fizikal dan melalui teknologi komunikasi jarak jauh di negeri-negeri dan di daerah-daerah di bawah PKP.

3. Arahan ini hendaklah dibaca bersama Tatacara Operasi Standard Pencegahan Wabak Covid-19 Di Mahkamah Seluruh Malaysia dan Tatacara Operasi Standard Pencegahan Wabak Covid-19 Di Mahkamah Seluruh Malaysia Bagi Pengguna Mahkamah yang telah diedarkan oleh Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan Malaysia (PKPMP) dan telah mula berkuat kuasa pada **27 Januari 2021**.

TAFSIRAN

4. Dalam Arahan ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain, "Mahkamah" ertinya Mahkamah Persekutuan, Mahkamah Rayuan, Mahkamah Tinggi, Mahkamah Sesyen atau Mahkamah Majistret.

JENIS KES MENGIKUT KEUTAMAAN

5. Semua prosiding kes sivil di Mahkamah terbuka akan terus dijalankan dengan keutamaan diberikan kepada kes-kes yang berikut:
 - (a) kes-kes pra-2020 dengan keutamaan kepada kes sambung bicara;
 - (b) kes-kes berkepentingan awam; dan
 - (c) mana-mana kes yang dipohon oleh pihak-pihak untuk dijalankan atas sebab-sebab istimewa dan hal keadaan luar biasa” (*special and exceptional circumstances*) termasuklah prosiding melibatkan kes kemalangan jalan raya (*running down cases*), prosiding melibatkan saksi yang berada di luar negara, faktor kesihatan dan keupayaan saksi serta apa-apa hal keadaan lain yang akan dipertimbangkan oleh Mahkamah.
6. Walau apa pun, Mahkamah mempunyai budi bicara untuk menentukan mana-mana kes sivil yang akan dijalankan di Mahkamah terbuka atau melalui teknologi komunikasi jarak jauh semasa pelaksanaan PKP.

PEMFAILAN

7. Bagi Mahkamah yang menggunakan sistem e-Kehakiman, pemfailan kes-kes baharu / notis rayuan dan dokumen-dokumen adalah melalui sistem e-Filing.

8. Bagi Mahkamah yang masih belum mempunyai sistem e-Filing, pemfailan kes-kes baharu dan dokumen-dokumen akan dilaksanakan secara fizikal.

PERMOHONAN PERAKUAN SEGERA

9. Bagi permohonan perakuan segera—

- (a) di Mahkamah Persekutuan, Timbalan Pendaftar akan mengendalikan dokumen perakuan segera dan mendapatkan arahan selanjutnya daripada YAA Ketua Hakim Negara;
- (b) di Mahkamah Rayuan, Pendaftar Mahkamah Rayuan akan mengendalikan dokumen perakuan segera dan mendapatkan arahan selanjutnya daripada YAA Presiden Mahkamah Rayuan;
- (c) di Mahkamah Tinggi, Timbalan Pendaftar atau Penolong Kanan Pendaftar akan mengendalikan dokumen perakuan segera dan mendapatkan arahan selanjutnya daripada YA Hakim / Pesuruhjaya Kehakiman yang bertugas; dan
- (d) di Mahkamah Sesyen, Ketua Pusat Kos / Penolong Kanan Pendaftar Mahkamah Rendah akan mengendalikan dokumen perakuan segera dan mendapatkan arahan selanjutnya daripada Pengarah Mahkamah Negeri.

PENGURUSAN KES

10. Pengurusan kes hendaklah dijalankan melalui teknologi komunikasi jarak jauh sebagaimana yang diperuntukkan dalam Arahan Amalan Ketua Hakim Negara Bilangan 1 Tahun 2021 mengenai Pengendalian Prosiding Kes Sivil Melalui Teknologi Komunikasi Jarak Jauh Bagi Mahkamah Di Seluruh Malaysia (Arahan Amalan Ketua Hakim Negara Bilangan 1 Tahun 2021) dan Garis Panduan Pengendalian Prosiding Kes Sivil Melalui Teknologi Komunikasi Jarak Jauh Bagi Mahkamah di Seluruh Malaysia (Garis Panduan Pengendalian Prosiding Kes Sivil), mengikut mana-mana yang berkenaan.

11. Mahkamah boleh dalam keadaan luar biasa dan sebagai pilihan terakhir menetapkan pengurusan kes secara fizikal.

12. Pengurusan kes hendaklah dijalankan bagi tujuan antara lain seperti yang berikut:

- (a) membuat penentuan pihak-pihak dan bilangan orang yang terlibat dalam sesuatu prosiding;
- (b) mendapatkan maklumat mengenai anggaran masa yang akan diambil untuk keseluruhan prosiding;
- (c) mendapatkan maklumat mengenai bilangan saksi yang terlibat dan anggaran tempoh masa yang diambil bagi satu-satu saksi;
- (d) jika pihak-pihak yang terlibat dalam prosiding termasuk dalam kategori berisiko kesihatan dan menyukarkan kehadirannya ke

Mahkamah, permohonan seawal mungkin untuk penangguhan hendaklah dibuat;

- (e) mengingatkan pihak-pihak akan keperluan untuk mematuhi secara ketat semua garis panduan, tatacara operasi standard dan arahan berkaitan dengan wabak COVID-19 yang dikeluarkan oleh PKPMP, Kementerian Kesihatan Malaysia, Majlis Keselamatan Negara dan Agensi-Agensi yang berkaitan; dan
- (f) apa-apa pertimbangan lain yang difikirkan sesuai dan wajar oleh Mahkamah.

13. Pengurusan kes terakhir hendaklah dijalankan sekurang-kurangnya dalam masa tiga (3) hari atau dalam apa-apa tempoh masa yang bersesuaian sebelum perbicaraan untuk mengelakkan sebarang penangguhan pada hari perbicaraan.

TATACARA PENGENDALIAN KES SIVIL

14. Semua permohonan interlokutori hendaklah dijalankan melalui komunikasi teknologi jarak jauh namun, Mahkamah boleh dalam hal keadaan tertentu menetapkan prosiding bagi permohonan interlokutori dijalankan secara fizikal, contohnya bagi kes yang melibatkan litigan yang tidak diwakili peguam.

15. Bagi prosiding yang dijalankan melalui teknologi komunikasi jarak jauh, Arahan Amalan Ketua Hakim Negara Bilangan 1 Tahun 2021 dan

Garis Panduan Pengendalian Prosiding Kes Sivil, mengikut mana-mana yang berkenaan, adalah terpakai.

16. Semua prosiding yang telah dijadualkan hendaklah dijalankan sehingga selesai mengikut tempoh masa yang ditetapkan dan sebarang penangguhan adalah tidak dibenarkan.

17. **Mahkamah Persekutuan dan Mahkamah Rayuan**

17.1 Sebarang penetapan tarikh baharu akan ditetapkan secara pengurusan kes melalui teknologi komunikasi jarak jauh oleh Timbalan Pendaftar.

17.2 Sekiranya prosiding dijalankan di Mahkamah terbuka, Mahkamah hendaklah memastikan perkara-perkara yang berikut:

(a) tertakluk kepada perenggan 19, tiada seorang pun dibenarkan hadir ke prosiding di Mahkamah terbuka kecuali—

(i) pihak Perayu dan dua orang ahli keluarga/ kawan/ kenalan pihak Perayu;

(ii) pihak Responden dan dua orang ahli keluarga/ kawan/ kenalan pihak Responden;

- (iii) seorang Peguam Kanan Persekutuan/Peguam Persekutuan atau apa-apa bilangan yang dibenarkan oleh Mahkamah; dan
 - (iv) seorang Peguam bagi pihak-pihak atau apa-apa bilangan yang dibenarkan oleh Mahkamah; dan
 - (v) mana-mana pihak lain mengikut keperluan peruntukan undang-undang yang berkaitan atau diarahkan oleh Mahkamah untuk hadir; dan
- (b) pihak-pihak hendaklah hadir mengikut masa yang ditetapkan oleh Mahkamah dan tidak dibenarkan untuk berada di dalam Mahkamah terbuka kecuali apabila kes mereka dipanggil.

17.4 Jurubahasa hendaklah sentiasa menjalankan tugas dari meja jurubahasa di dalam Mahkamah terbuka.

18. Mahkamah Tinggi, Mahkamah Sesyen dan Mahkamah Majistret

18.1 Sekiranya prosiding dijalankan di Mahkamah terbuka, Mahkamah hendaklah memastikan perkara-perkara yang berikut:

- (a) tertakluk kepada perenggan 19, tiada seorang pun dibenarkan hadir ke prosiding di Mahkamah terbuka kecuali—

- (i) pihak Plaintiff dan dua orang ahli keluarga/ kawan/ kenalan pihak Plaintiff;
 - (ii) pihak Defendan dan dua orang ahli keluarga/ kawan/ kenalan pihak Defendan;
 - (iii) seorang Peguam Kanan Persekutuan/Peguam Persekutuan atau apa-apa bilangan yang dibenarkan oleh Mahkamah;
 - (iv) seorang Peguam bagi pihak-pihak atau apa-apa bilangan yang dibenarkan oleh Mahkamah; dan
 - (v) saksi-saksi yang terlibat;
 - (vi) mana-mana pihak lain mengikut keperluan peruntukan undang-undang yang berkaitan atau diarahkan oleh Mahkamah untuk hadir; dan
- (b) pihak-pihak hendaklah hadir mengikut masa yang ditetapkan oleh Mahkamah dan tidak dibenarkan untuk berada di dalam Mahkamah terbuka kecuali apabila kes mereka dipanggil; dan
- (c) pada satu-satu masa, hanya dua orang saksi yang dibenarkan untuk menunggu di bilik saksi dengan pematuhan kepada keperluan penjarakan fizikal.

18.2 Peguam Kanan Persekutuan/Peguam Persekutuan/peguam/pegawai yang diberi kuasa di bawah peruntukan undang-undang untuk mengendalikan kes di Mahkamah, hendaklah memastikan bahawa saksi mereka hanya hadir ke Mahkamah pada hari yang diperlukan sahaja untuk memberikan keterangan.

18.3 Jurubahasa hendaklah sentiasa menjalankan tugas dari meja jurubahasa di dalam Mahkamah terbuka.

HAD KEHADIRAN KE PROSIDING DI MAHKAMAH TERBUKA

19. Walau apa pun peruntukan undang-undang atau arahan yang dikeluarkan berhubung dengan perkara ini dan selaras dengan peruntukan di bawah seksyen 3 Akta 829, kehadiran mana-mana orang ke prosiding di Mahkamah terbuka boleh dihadkan.

PELAKSANAAN PENGHAKIMAN

20. Tertakluk kepada perenggan 21, Mahkamah boleh mempertimbangkan permohonan pelaksanaan penghakiman.

BUDI BICARA MAHKAMAH

21. Walau apa pun peruntukan yang terkandung dalam Arahan ini, Mahkamah boleh menggunakan budi bicara dalam menentukan tatacara dan perkara berkaitan pengendalian prosiding kes sivil semasa tempoh PKP.

TARIKH PERMULAAN KUAT KUASA

22. Arahan ini mula berkuat kuasa pada **19 Februari 2021**.

TUN TENGKU MAIMUN BINTI TUAN MAT

Ketua Hakim Negara

Istana Kehakiman

Putrajaya

SALINAN KEPADA:

YAA Presiden Mahkamah Rayuan
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

YAA Hakim Besar Malaya
Mahkamah Persekutuan Malaysia
Istana Kehakiman
Putrajaya

YAA Hakim Besar Sabah dan Sarawak
Mahkamah Persekutuan Malaysia
Istana Kehakiman
Putrajaya

YBhg. Peguam Negara
Jabatan Peguam Negara Malaysia
No. 45, Persiaran Perdana,
Presint 4, 62100 Putrajaya

Ketua Pendaftar
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Timbalan Ketua Pendaftar
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Rayuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Tinggi Malaya
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Tinggi Sabah dan Sarawak
Kota Kinabalu
Sabah

Pendaftar
Mahkamah Rendah Malaya
Istana Kehakiman
Putrajaya

Pendaftar
Mahkamah Rendah Sabah & Sarawak
Kota Kinabalu
Sabah

Pustakawan
Mahkamah Persekutuan
Istana Kehakiman
Putrajaya

Yang Dipertua
Majlis Peguam Malaysia
Kuala Lumpur

Presiden
Sabah Law Society
Sabah

Presiden
Advocate Association of Sarawak
Sarawak